

Redegjørelse etter åpenhetsloven for 2025

Hva er åpenhetsloven?

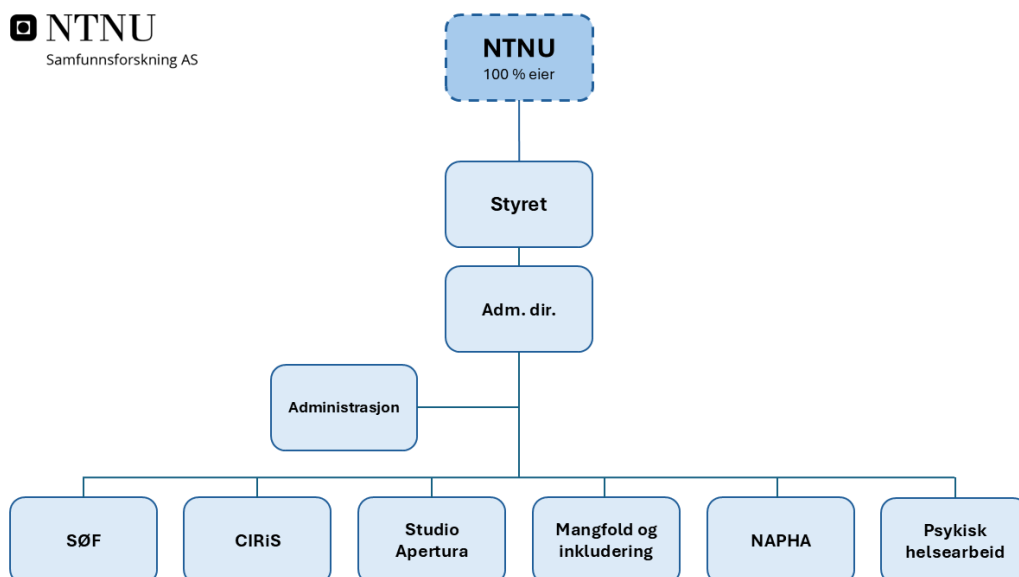
Åpenhetsloven («Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendig arbeid») trådte i kraft 1. juli 2022.

Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Om NTNU Samfunnsforskning AS

NTNU Samfunnsforskning er et uavhengig forskningsinstitutt med tilhørende nasjonalt kompetansesenter, og som arbeider innenfor et bredt spekter av samfunnsfaglige og samfunnsrelaterte spørsmål. Det har over mange år vært et betydelig samfunnsvitenskapelig institutt i Norge, og har en tverrfaglig profil. Selskapet eies i sin helhet av NTNU og har nært samarbeid med fagmiljøer på NTNU. Instituttet driver sin virksomhet i Trondheim, og størstedelen av instituttet holder til i lokaler like ved NTNUs campus på Dragvoll.

Instituttets faglige aktivitet foregår i ulike avdelinger og er organisert på følgende måte:

NTNU Samfunnsforskning har etablert flere systemer, retningslinjer og rutiner for å sikre gode arbeidsforhold. Dette inkluderer blant annet Personalhåndbok, HMS-håndbok, handlingsplan for likestilling, mangfold og inkludering, risikovurderinger og livsfasepolitikk. Disse dokumentene er tilgjengelige for alle ansatte. NTNU Samfunnsforskning gjennomfører arbeidsmiljøundersøkelser, vernerunde og medarbeidersamtaler, som følges opp med aktuelle tiltak der det er behov.

NTNU Samfunnsforskning har et varslingsystem hvor alle ansatte kan melde inn avvik knyttet til kritikkverdige forhold som er i strid med retningslinjer i virksomheten eller med etiske normer som det er bred tilslutning til i samfunnet, herunder blant annet eventuelle brudd på åpenhetsloven. Systemet sørger for at vi kan lære av våre feil og iverksette tiltak for å hindre at det skjer igjen.

NTNU Samfunnsforskning har vært Miljøfyrtårnbedrift siden 2018 og har gjennom dette arbeidet utviklet rutiner som sikrer at vi gjennom anbudsprosessen velger leverandører basert på kriterier for miljøavtrykk og miljøledelsessystem.

For mer informasjon om NTNU Samfunnsforskning, se <https://samforsk.no/>.

Vår tilnærming til åpenhetsloven

NTNU Samfunnsforskning gjennomfører aktsomhetsvurderinger jevnlig, med en årlig redegjørelse som behandles i virksomhetens styre og deretter offentliggjøres. Offentliggjøringen av aktsomhetsvurderingen underskrives av virksomhetens administrerende direktør og styre. Redegjørelsen offentliggjøres på NTNU Samfunnsforskningens hjemmeside, noe det også opplyses om i årsberetningen.

NTNU Samfunnsforskning er i all hovedsak en tjenesteleverandører, noe som gjør at risikoen er mindre enn for produktleverandører. Selv om risikoen er lav, følger vi de kravene som ligger til årlig aktsomhetsvurdering gjennom grundig og systematisk kartlegging, forebygging og iverksettelse av tiltak som forhindrer menneskerettighetsbrudd. Arbeidet er forankret i ledergruppen i forkant av redegjørelsen av aktsomhetsvurderingen.

Kontaktinformasjon for henvendelser angående åpenhetsloven er tilgjengelig på våre hjemmesider.

Risikovurdering

NTNU Samfunnsforskning jobber med å identifisere og vurdere mulig negativ påvirkning eller skade i forbindelse med brudd på grunnleggende menneskerettigheter, herunder brudd på anstendige arbeidsforhold, knyttet til vår leverandørkjede og samarbeidspartnere. I anskaffelsesprosessen kartlegger vi risiko knyttet til hvilken type anskaffelser som skal foretas.

Virksomhetens underliggende leverandører (tjenester) er primært forskningsorganisasjoner, blant annet institutter og universiteter nasjonalt og internasjonalt. Virksomheten har begrenset omfang av kjøp av varer og andre tjenester. De største leverandørene er innenfor renhold, vaktmestertjenester, eiendomsdrift og IT-utstyr/-support.

Vurdering av konsekvenser og risiko

NTNU Samfunnsforskning følger BDOs råd om å prioritere oppfølging av leverandører som innebærer størst risiko, basert på størrelse, risikobransje/-vare og risikoland. Vi har i denne aktsomhetsvurderingen hatt hovedfokus på leverandører med en akkumulert leveranse på over 100 000 NOK, i bransjer som er på Direktoratet for økonomistyrings høyrisikoliste¹ og som har hovedkontor i **risikoland** (Global Rights Index og Share Control). Vi har i denne gjennomgangen undersøkt hvordan disse leverandørene arbeider for å unngå og avdekke eventuelle brudd på menneskerettigheter eller negative konsekvenser for menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet eller leverandørkjede.

I kartleggingen av forskningssamarbeidspartnere har vi tatt i bruk oversikter knyttet til risikoland (Global Rights Index og Share Control). Våre samarbeidspartnere befinner seg i hovedsak i Norge og EU. For partnere utenfor EU i land som kategoriseres med middels eller høy risiko, har vi tatt en gjennomgang av de spesifikke institusjonene og gjort en vurdering på ledelsesnivå.

I gjennomgangen av leverandører er det to som ikke har gitt oss tilstrekkelig med informasjon. Vi arbeider med å få mer utfyllende svar fra dem. Utover det har vi ikke avdekket noen avvik eller vesentlige risiki i aktsomhetsvurderingen som kan knyttes til brudd på menneskerettigheter. Vi oppdaterer disse vurderingene årlig for å kvalitetssikre våre leverandører.

Tiltak

Vi har utarbeidet rutiner for oppfølging av leverandører og samarbeidspartnere, samt oppdatert våre rutiner for innkjøpsprosessen for å ivareta åpenhetsloven. I anbudsprosessen stilles det krav i konkurransegrunnlaget for å sikre at leverandøren ivaretar menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Vi har utarbeidet en Code of Conduct med etiske kontraktsvilkår som leverandører med rammeavtale blir bedt om å signere, blant annet for å sikre at de har nødvendige policyer og rutiner på plass.

Vi gjennomfører en årlig kartlegging av våre leverandører, med prioritert oppfølging basert på størrelse, risikobransje/-vare og risikoland. For samarbeidspartnere foretar vi årlige kartlegginger med bruk av oversikter knyttet til risikoland. Vi har rutiner for inngåelse av nye samarbeid med partnere fra risikoland, som involverer en konkret risikobasert godkjenningsprosess.

Vi jobber aktivt for å bekjentgjøre virksomhetens ansatte med vårt arbeid knyttet til håndtering av åpenhetsloven, samt relevante retningslinjer og rutiner, gjennom allmøter, avdelingsmøter og via vårt intranett.

Konklusjon

I denne aktsomhetsvurderingen har vi ikke avdekket noen negative funn. Vi vil fortsette arbeidet med åpenhetsloven, med fokus på blant annet bevissthet i det daglige arbeidet for våre ansatte.

For henvendelser angående vårt arbeid med åpenhetsloven, ta kontakt med Åse Aslaksen (ase.aslaksen@samforsk.no).

¹ Listen omfatter produktkategorier der det foreligger høy risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter. Se <https://anskaffelser.no/berekraftige-anskaffingar/menneskerettigheter/hoyrisikolisten>.

Trondheim, 19.06.25

Anne Borg
Styreleder

Else Berit Skagen

Ingrid Skjøtskift

Knut Aspås

Henrik Urdal

Christian Wendelborg

Gudveig Gjørund

Roger Lian
(adm. dir.)